

Helse Sør-Øst
Pb 404
2303 Hamar

Deres ref.:

Vår ref:
Tone B Wabakken
Tlf: 48 18 64 24
22/4800(16)

Arkiv:
//
39290/22
-

Dato:
20.05.2022

INNSPILL TIL TOMTEANALYSE - SYKEHUSET INNLANDET

Det vises til brev av 25. april 2022, med invitasjon til å komme med innspill til tomteanalysen del 1 for Videreutvikling av Sykehuset Innlandet, hvor både Mjøssykehus i Moelv og erstatningssykehus Hamar i null-plussalternativet utredes.

Vi har merket oss at samtlige tomteforslag i Hamar og Stange vurderes å oppfylle må-kravene.

*Vi tar til etterretning styrets vedtak om at **For null-pluss erstatningssykehus Hamar legges tomtene Vikingskipet (1) og Åkershagan (5) til grunn for videre arbeid frem mot neste styringsgruppemøte i mai. I tillegg medtas Sanderud (4) som tomt med tanke på gjennomføring og samhandling med eksisterende sykehusfunksjoner.***»

Hamar kommune ønsker å legge til rette for etablering av sykehus i Hamarområdet. Vikingskipet-tomta i Hamar har en lokalisering i regionen som er nær optimal når det gjelder å svare på nasjonale føringer og forventninger om samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging. I 2028 ventes det at Hamar stasjon vil ha ferdig utbygd dobbeltspor med 95 togavganger per døgn. I de nærmeste årene vil områdene tett på Vikingskipet-tomta også bli bygd ut med et vesentlig antall nye boliger (det er rom for ca 3500 nye boliger innenfor ny sentrumsplan), med Kastanjen (under bygging), Briskeby Nord og Espern (reguleringsplaner i slutfase) som eksempler på nær forestående prosjekter. En slik lokalisering kan bidra til miljøvennlige reisemønstre, samlokaliseringer med andre helsevirksomheter og samarbeidsaktører, og et attraktivt pendle- og boområde som grunnlag for framtidig rekruttering til sykehuset.

Våre innspill til rapporten fokuserer på Vikingskipet-tomta, men vi har noen kommentarer også til de andre områdene i Hamar kommune.

Vien

Vi er blitt gjort oppmerksom på at det har vært feil i kart-grunnlaget fra Hamar kommune når det gjelder jordkvalitet på eiendommen Vien. Her er det etter initiativ fra grunneier gjort en oppdatert vurdering og kartlegging fra NIBIO, og datasettet har ikke vært oppdatert i vår kartløsning. Endringen gjelder ikke arealet som har vært vurdert som sykehustomt etter det vi kan se.

Stafsberg

I rapportens kap 8.5 2. heter det «*Utbygging på tomten vil berøre vesentlige naturverdier i form av tap av utvalgt naturtype, som er kritisk truet på rødliste for naturtyper*». Tomtesøkområde på Stafsberg er så stort at det ville være uproblematisk å plassere sykehus iht tomtekrav og samtidig ivareta slåttemarkslokaliteten, som for øvrig er knyttet til flystripa. Både formuleringene og totalvurderingen kunne gjenspeilet dette, f.eks. med middels måloppnåelse. Statsforvalter fremmet ikke innsigelse til kommuneplanen på dette punktet, og har forutsatt at lokaliteten ivaretas ved en utbygging. I det ligger også en vurdering av at en utbygging i området er forenelig med å ivareta de biologiske verdiene.

Vi er også litt overrasket over at Stafsberg blir problematisert både med tanke på konflikt med friluftslivsinteresser og på teknisk infrastruktur/overvannshåndtering. Klukhagan, som ligger sør for aktuelt tomteområde, har høy verdi som friluftslivsområde, men en utbygging innenfor avsatte byggeområder i kommuneplanen kommer ikke i konflikt med disse. Når det gjelder overvann og krav om tiltak for fordrøyning, er det etter det vi kjenner til snakk om helt vanlige krav som stilles ved utbygging på tomter som ligger i noe avstand fra Mjøsa. Etter Hamar kommunes vurdering burde konsekvens for friluftslivsinteresser og teknisk infrastruktur vurderes til «middels måloppnåelse» (på friluftsliv også mulig å oppnå høy måloppnåelse – avhengig av mer konkret plassering).

Vikingskipet

Landingsforhold for redningshelikopter

Rapporten konkluderer med at tomte ved Vikingskipet ikke tilfredsstiller kravene til landing med redningshelikopter på egen tomt. Vi ser at nærhet til veg/gang-sykkelveger kan være utfordrende, men stiller spørsmål ved om det kan løses ved omlegging av veger i området, og der også arealene som brukes til parkering ved Vikingskipet i dag tas med i vurderingen. Vi vil påpeke at det uansett kan sikres helikopterlandingsplass i nærområdet (Stafsberg) slik at landing med omlasting vil være mulig innenfor byområdet.

Tilgjengelighet gange/sykkel

Det kan bemerkes at tallet på bosatte innenfor 10 minutters gangavstand ventes å øke vesentlig de kommende årene, med utbygginger i Briskebyen, Østbyen og på Espern. Utbyggingspotensial er illustrert i forbindelse med ny sentrumsplan som er under arbeid (det er anslått at sentrumsplanområdet gir rom for 3500 nye boenheter):

Illustrasjon av mulige utbyggingsvolumer iht ny sentrumsplan. Disenstranda ved Vikingskipet er ikke med i planområdet for sentrumsplanen og er derfor ikke illustrert med nye utbyggingsvolumer.

Flom

Flom er et viktig, men håndterbart tema for Vikingskipet-tomta. Det framgår av utkastet til rapport at det er forutsatt at terrenget må heves med cirka 8 meter (s 115) som følge av at området er flomutsatt, for at kravet knyttet til sikkerhetsklasse for 1000-årsflom er ivaretatt. Dette er feil og må rettes.

Vi viser til innspill fra NVE vedr sikkerhetskrav for sikkerhetsklasse F3, jf TEK17. Dette innebærer at kravene for sykehusalternativ «null pluss» kan innfris enten ved å plassere byggverket på område som ikke er flomutsatt (heve hele området), ved å sikre det mot oversvømmelse (med flomvoll eller lignende), eller ved å dimensjonere og konstruere bygget slik at det tåler belastningene og skader unngås.

Det aktuelle tomteområdet ligger på omkring 126 moh i dag. 1000-årsflom er beregnet til kote 128,9 moh, og med et påslag på 30 cm iht nasjonale føringer, så er det kote 129,2 som må legges til grunn i denne vurderingsfasen. Etter våre beregninger er det da snakk om ca 3 meter over dagens terreng og ikke 8 meter. Det må peles for å fundamentere nytt sykehusbygg i området, og det vil være naturlig at parkering organiseres i kjeller under grunnplan. Tidligere mulighetsstudier for nytt sykehus har vist løsninger med omlegging av Åkersvikvegen i bakkant av området mot jernbanen, og vi mener dette er et godt grep og utgangspunkt for videre planlegging, som gir gode kvaliteter på både bygge- og uteoppholdsarealer mot Åkersvika og Mjøsa. Vi mener at oppfyllinger og landskapsmessige tilpasninger må vurderes nærmere ved regulering og avklaringer mot aktuelle myndigheter. Vi minner ellers om at det i mulighetsstudie for sykehus fra 2020 er tatt utgangspunkt i første plan/etasje på kote +129,5, som er litt over 1000-årsflom.

Vi er kjent med at NVE har tatt et initiativ overfor Direktoratet for byggkvalitet, Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet med sikte på å vurdere flomkravene nærmere, herunder vurdere om kravene knyttet til flom i innsjøer også kan innebære organisatoriske tiltak (flytting av biler osv).

Ved bygging av sykehus i Drammen, på Brakerøya, har man gjort seg en del erfaringer med å bygge på et område som i utgangspunktet var flomutsatt. På området ved Vikingskipet er det *ikke* kvikkleire- eller skredutfordringer, som har vært utfordringer på Brakerøya. Grunnen i området ved Vikingskipet er også grundig undersøkt, både i forbindelse med bygging av Vikingskipet arena og med utredning av dobbeltspor, og tomten får høy måloppnåelse på geotekniske forhold. Det vises for øvrig til oversendte grunnundersøkelser fra Bane NOR. Tomteforholdene er altså vesentlig bedre enn på Brakerøya hvor sykehus skal stå klart i 2025.

Kommunenes foreløpige kart for 1000-årsflomsoner iht ny beregnet flomhøyde for Mjøsa er oversendt til Sweco, i påvente av at NVE skal levere sitt oppdaterte flomkart.

Reguleringsmessige forhold og mulige interessekonflikter

Under tema «reguleringsmessige forhold» har alle tre tomtealternativer i Hamar fått lav måloppnåelse. Om Disenstranda står det i rapporten at «det forventes interessekonflikt».

Hamar kommune og Bane NOR eier til sammen store arealer i området, og på disse arealene er det ingen interessekonflikt med tanke på etablering av sykehus. Sykehus ved Vikingskipet er også i tråd med kommunalt vedtak om arealbruk i området, jf kommuneplanens arealdel, bestemmelse § 12 hvor det heter «*I området BKB2 Disenstranda skal det sikres tomt til sykehus...*». Vår vurdering er at «middels måloppnåelse» på dette fagtemaet ville vært mer riktig enn «lav måloppnåelse» for tomtealternativet ved Vikingskipet.

Sulland har en sentral tomt i området for bilforretning/verksted på ca 20 daa. Kommunen har kartlagt alternative lokaliseringer for Sulland og vil peke på fire tomtealternativer:

- Kåterudkrysset, Stange kommune (Rimfelt eiendom)
- Åker E6 Handelspark, Ringsaker kommune (Tema Eiendom)
- Ikea handelspark, Ringsaker kommune (Olrudgruppen)
- Midtstranda, Hamar kommune.

De tre første er tomter som må erverves fra tredjepart. På Midtstranda eier Sulland 21,7 dekar med god eksponering mot E6. 7 dekar av disse (de nærmest E6) er nylig ervervet og har status som natur- og landbruksområde i reguleringsplan. Automatisk fredet kulturminne innenfor dette området er etter det vi kjenner til utgravd og fristilt i forbindelse med E6-utbyggingen. Hamar kommune er innstilt på å bidra til å løse tomteerstatning for Sulland slik at hele området ved Vikingskipet kan frigjøres og reguleres med et helhetlig grep, og slik at Sulland får erstattet sitt anlegg. Et innspill vedr arealtilgang ved Vikingskipet kan likevel være at man i første omgang vurderer eiendommene øst for Sullands bilanlegg (eiendom 1/7233 + 1/7234) som eies av Bane NOR, og heller ser på Sulland sitt anlegg som et alternativt utbyggingsareal i senere faser av en eventuell sykehusutbygging. Området er ellers romslig nok til at bygge- og anleggsområder kan plasseres slik at Åkersvika naturreservat ikke berøres.

Vi stiller oss til disposisjon og ber om at Helse-Sørøst og konsulentene som bistår i arbeidet tar kontakt med oss dersom det er spørsmål eller behov for avklaringer med kommunen i sluttfasen av tomteutredningsarbeidet, herunder mulige løsninger for plassering av sykehusbygg og adkomster til tomte ved Vikingskipet.

Med hilsen

Ole André Gryttingslien
leder Samfunnsutvikling

Tone B Wabakken
arealplanlegger

Dette brevet er elektronisk godkjent og sendes uten håndskrevet signatur.

Kopi til:
Stange kommune
Ringsaker kommune

Vedlegg:
[Stange og Hamar kommunes presentasjon av tomtealternativer \(februar 2022\)](#)